

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Richarda Bureša, v trestnej veci proti obžalovanému **P. P.**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 1T 90/2011, pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí 28. novembra 2013 **o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci** takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného P. P., sp. zn. 1T 90/2011, **Okresnému súdu Topoľčany sa n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Na základe obžaloby okresnej prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany z 21. júna 2011, sp. zn. Pv 913/10-26, sa na Okresnom súde Topoľčany vedie trestné konanie proti obvinenému P. P. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Okresnému súdu Topoľčany bol 2. októbra 2013 doručený návrh na odňatie veci Okresnému súdu Topoľčany a jej prikázanie niektorému zo súdov v obvode pôsobnosti Krajského súdu v Bratislave.

Samosudkyňa Okresného súdu Topoľčany 7. októbra 2013 žiadala obhajcu obžalovaného o oznámenie dôležitých dôvodov, v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., pre ktoré by malo dôjsť k odňatiu prikázaniu veci inému súdu.

Obhajca obžalovaného JUDr. J. G. odôvodnil návrh obžalovaného tým, že sa domnieva, že je hospodárnejšie, aby bolo konanie ďalej vedené v obvode pôsobnosti Krajského súdu v Bratislave, pretože si dal vypracovať znalecký posudok znalcovi z tohto obvodu pôsobnosti krajského súdu.

Okresný súd Topoľčany predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T 90/2011, na rozhodnutie podľa § 23. ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako najbližšie spoločne nadriadený súd preskúmal spis vzťahujúci sa na prerokúvanú trestnú vec a zistil, že nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie trestnej veci obžalovaného miestne a vecne príslušnému súdu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie nadriadený.

Takýto postup je však výnimkou z pravidla, čo zákon podmieňuje tým, že pre tzv. „delegáciu“ musia byť dané dôležité dôvody.

Význam, resp. dôležitosť dôvodu pre aplikáciu citovaného výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. „Delegácia“ sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia podmienok § 23 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na výnimočnosť takého postupu, treba nimi rozumieť dôvody, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná, a to najmä spravodlivé prejednanie veci v primeranej lehote, náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti.

Medzi dôležité dôvody tzv. delegácie treba zahrnúť najmä prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu, uskutočnenie spoločného konania, ak boli podané obžaloby na toho istého obžalovaného na rôznych súdoch, poškodeným alebo blízkou osobou vo vzťahu k obžalovanému je sudca, alebo iný zamestnanec súdu, na ktorom bola podaná obžaloba, väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť, má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania

a zhospodárneniu konania (hospodárnosť konania sa posudzuje len z hľadiska výdavkov štátu). Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce tento postup vo vzájomnej súvislosti, a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991 číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého – „nikoho nemožno odňať je ho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

Z obsahu predloženého procesného spisu a obžalovaným podaného návrhu na odňatie a prikázanie veci najvyšší súd nezistil žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by mala byť trestná vec v zmysle podaného návrhu odňatá Okresnému súdu Topoľčany, pričom svoju prieskumnú povinnosť zameril na skutočnosti rozhodujúce pre rozhodnutie o otázke odňatia a prikázania veci.

Návrh na odňatie a prikázanie veci v danom prípade absolútne nespĺňa atribúty niektorého „z dôležitých dôvodov“, aby bola táto vec odňatá vecne a mieste príslušnému súdu, na ktorom sa vedie toto trestné konanie. Obhajcom proklamovaná domnienka zhospodárnenie konania pre získanie dôkazu znalcom, ktorý pôsobí s ohľadom na vzdialenosť medzi jeho obvodom pôsobnosti a procesným súdom, nielenže nie je dôležitým dôvodom

pre tzv. „vhodnú delegáciu vecí“, ale je evidentnou snahou o predlžovanie celého trestného konania.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že zákonné podmienky na odňatie a prikázanie veci inému miestne príslušnému súdu splnené neboli, a preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia,

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 28. novembra 2013

JUDr. Emil B d ž o c h , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Richard Bureš

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová